

FÖLDTUDOMÁNYOS FORGATAG – 2018 EARTH SCIENCE 'WHIRL' – 2018

Krivánné Horváth Ágnes

Magyarhoni Földtani Társulat, 1015 Budapest, Csalogány u 12., mft@mft.t-online.hu

A Magyarhoni Földtani Társulat jubileumi, tizedik Földtudományos forgatagát, a Magyar Természettudományi Múzeumban, november 10–11-én rendezte meg. A közkedvelt rendezvény szervezői elsősorban hagyományos programokkal készültek, de mindenképpen szerették volna meglepni a nagyközönséget valami újdonsággal is.

Ezért idén először meghirdették a geosüti sütőversenyt, amelyre kiállítók és látogatók egyaránt nevezhettek. Péntek délután kezdődött a sürgés-forgás a standok kialakításával a múzeum kupolacsarnokában és a belső kiállítócsarnokban.

Több, mint harminc kiállító hozta el különleges berendezéseit, izgalmas játékaikat, és foglalkoztató eszközeit. Eljött az Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya, az ANZO-Perlít Kft., a Bakonyi Természettudományi

mészetfilm.hu – Tudományos Filmműhely és az Utazó Planetárium Kft.

A meteorológiát ezúttal Breuer Hajnalka (ELTE Meteorológiai Tanszék) valamint Kovács Mónika és Steierlein Akos hadnagyok (MH GEOSZ) képviselték.

A szombat délelőtti megnyitón a Forgatag látogatóit, résztvevőit és a sajtó képviselőit a kupolacsarnokban Medzihradszky Zsófia főigazgató-helyettes asszony köszöntötte a házigazda nevében, és megnyitotta a rendezvényt. Ezután Budai Tamás elnök emlékezett meg az első Forgatag megrendezésével kapcsolatban a Föld Nemzetközi éve 2008 célkitűzéseiről, és azok aktualitásáról. Felkerné Kóthay Klára röviden beszélt az „Év ásványa”, „Év ősmaradványa” és „Év ásványkincse” program 2019” évi kiválasztottjairól, a galenitről, a csak lábnyomáról ismert hazai dinóról a *Komlosaurus*ról, és az építészetben közkedvelt ásványkincsünk-

A Földtudományos Forgatag megnyitása: Szonjánh Gábor, Fancsik Tamás, Dunkel Zoltán, Adám József, Nemerkenyi Zsombor (takarva), Babinszki Edit, Kóthay Klára, Medzihradszky Zsófia, Budai Tamás

Múzeum, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, a Biocentrum Kft., a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területe, az ELTE Természettudományi Múzeuma, Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszéke, az Eötvös Loránd University Student Chapter of the Society of Economic Geologists, az Eszterházy Károly Egyetem Földrajzi és Környezettudományi Intézete, a Geo-Log Kft., a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, a Kuny Domokos Múzeum, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, a Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaság, a Magyar Geofizikusok Egyesülete, a Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat, a Magyar Meteorológiai Társaság, a Magyar Honvédség Geoinformációs Szolgálat, az ELTE Meteorológiai Tanszéke, a Magyar Természettudományi Múzeum Ásvány- és Kőzettára, Őslénytani és Földtani Tára, Mátra Múzeuma (Gyöngyös), a Magyar Talajtani Társaság, a MFT Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztálya, a BME Geotechnika és Mérnökgeológia Tanszéke, a Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kara, a MOL Nyrt, az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földtani és Geokémiai Intézete, valamint Geodéziai és Geofizikai Intézete, a Novohrad-Nógrád Geopark Kft., a Pásztói Múzeum, a Ter-

Az év ásványát és az év ősmaradványát ismertető poszter

ről, a mészkőről. Nemerkenyi Zsombor pedig a *Magyarország Nemzeti Atlasza* sorozat nemrég elkészült *Természeti környezet* c. kötetét mutatta be röviden.

A kiállítócsarnokok hamarosan megteltek látogatókkal, különösen sok iskoláscsoport érkezett, a szombati munkanap miatt. A kiállítók nagy odaadással és lelkesedéssel foglalkoztak az iskolásokkal, a családok felnőtt és gyerektagjaival, kinek-kinek a maga tudásához mérve az átadható élményeket, ismereteket. Minden standnál volt interaktív játék, kvíz, mikroszkóp vagy egyéb bemutató eszköz, műszer, térkép, poszter, színező, megtapogatni való ásvány, kőzet, ősmaradvány és sok-sok ajándék.

A látogatók a következő ismeretterjesztő előadásokat hallgathatták meg a *Múzeum Semsey termében*.

Szombaton:

Nemerkenyi Zsombor (MTA CSFK, FTI): A Magyarország Nemzeti Atlaszának új kiadásában megjelent Természeti környezet c. kötet bemutatása;

Papp Gábor (MTM): Bűvös kockák a bányából – Az év ásványa, a fluorit;

Leél Össy Szabolcs (ELTE): Kirgizisztán hegyein és barlangjaiban;

Prakfalvi Péter (MBFSZ): Földtudományi értékek tárháza a Novohrad-Nógrád Geopark;

Pálfy József (ELTE): Gyors klímaváltozások sok millió évvel ezelőtt;

Hir János (Pásztói Múzeum): Barangolás Görögország hegyvidékein;

Takács József (V-PEARL Kft.): Mitől színesek a drágakövek?;

Barta Veronika (MTA CSFK GGI): Új eszköz Földünk kozmikus védelmének szolgálatában.

Vasárnap:

Főzy István (MTM): Nevezetes ősmaradványok: a Szent László pénze, a Kárpátok sárkánya és a triász tengeralttjárója;

Kovács István János (MTA CSFK): Földrengés a lemeztektonikában;

Prakfalvi Péter (MBFSZ): Vízet nyelő és füstöt okádó "lyukak" a felszínen;

Erőss Anita (ELTE): Rejtett természeti kincseink a talpunk alatt;

Kercsmár Zsolt (MBFSZ): Csodálatos földtörténet;

Szarka László (MTA CSFK): Környezetbiztonsági kihívások – földtudományi szemmel

Az Utazó Planetárium az idén minden eddigénél nagyobb kupolával érkezett, és új bemutatókkal örvendeztet meg ki-

A meteorológia standjánál Kovács Mónika hadnagy

csiket és a nagyokat:

A Fény

Utazás a bolygók csodálatos világába

Két kis üveglencse - A távcsövek csodálatos világa

Utazás a bolygók csodálatos világába

Kozmikus eredetünk felfedezése

Csapdába ejtett csillagfény: A modern távcsövek világa

Földtől az Univerzum határáig – utazás a végtelenbe és még tovább...

Élő csillagunk, a Nap

Napszúrás – Életet adó csillagunk és az úridőjárás rejtelmek

Europe to the Stars – Európai csillagászat

A Naprendszer felfedezése

A korábbi évekhez hasonlóan, mindkét napon vetítettünk ismeretterjesztő filmeket. Szombaton hazánk nemzeti parkjainak csodáit ismerhették meg az érdeklődők, vasárnap pedig a Természetfilm.hu egyesület izgalmas filmjeit láthatuk. A levetített filmek az alábbiak voltak:

Szombat:

Korhadó múlt, porladó jövő? – A bükkábrányi ősciprusok

Az első – A Hortobágyi Nemzeti Park

Találkozások térben és időben – A Duna-Ipoly Nemzeti Park

A gyöngyszem – Az Aggteleki Nemzeti Park

Vízjárta puszták vidékén – A Körös-Maros Nemzeti Park

Fennsík az ország tetején – Bükk Nemzeti Park

Dinoszauruszok és vadászaik

A magyar tenger mellékén – A Balaton-felvidéki Nemzeti Park

A vadludak útján – A Fertő-Hanság Nemzeti Park

Táj és ember – Az Őrségi Nemzeti Park

Az élő vizek partja – A Duna-Dráva Nemzeti Park

A homok és a szik birodalma – Kiskunsági Nemzeti Park

Vasárnap

A Nagy Fafilm

Papagáj expedíció Amazóniában

A kőbaltás ember 1. – Érdi medvevadászok

A kőbaltás ember 2. – Samu vacsorája

Budapest Inferno – A Molnár János-barlang titka

A dunavirág mentőakció

Üzenet a palackban, avagy a PET Kalózkodás hivatalos története

A vasárnap délután fő attrakciója a geosütisütő verseny eredményhirdetése volt.

A pályázók 5 kategóriában nevezhettek:

1. 10 éves a Földtudományos Forogtag

2. Az év ásványa, a fluorit

3. Az év ősmaradványa, a *Balatonites*

A TACMET állomást ismerteti Steierlein Ákos hadnagy

4. Kontinens-kontinens kollízió

5. A Burgess-pala faunája

Minden kategóriában érkeztek ötletes, látványos, és – amint később kiderült – izletes pályaművek, amelyek egyaránt elkapráztatták a zsűri tagjait és a közönséget.

A szerencsés pályázó a Burgess-pala faunája c. témájú műalkotással nyerte el „Az év geocukrásza” kitüntető címet, és egy hatalmas vándorkupát.

A standokon helyt álló lelkes kiállítói csapat a társulati büfében frissíthette fel magát szendvicsekkel, kávéval, teával, ásványvízzel, gyümölcsrel és édességgel. A Forogtag hangulatát és nyüzsgő életét Cserny Tibor fotói illusztrálják, amelyek az alábbi linken érhetők el:

https://photos.google.com/share/AF1QipM7NHCoNeFn202nJgYjr4cvMSZ9ZvFnVZ6ctJs-DxH7Ye7_jAOvfmaiMtQCYM1Yw?key=S21sSVdPWWx FQ2Jza2lmcHk5NDdtZGQ2OExpMVVn

A kétnapos rendezvény látogatottsága a tavalyinál picivel alacsonyabb volt a szombati munkanap miatt. Mintegy 2200 fő érkezett fizetett belépővel, kb. 150 meghívott vendég jött, a kiállítói standokon pedig legalább 250 fő dolgozott. A rendezvény több országos és helyi írott sajtóban kapott a médiában nyilvánosságot.